

13 november 2022 preek

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Laatst was één van onze zoons bij ons te eten. We raakten aan de praat en hij zei: 'Ik denk wel eens: komt het goed?' Er gaat zoveel mis in onze wereld. Klimaat, stikstof, oorlog, woningnood, personeelsgebrek. Mensen die niet meer aanspreekbaar zijn op gezamenlijke waarden. Mensen die feiten meningen noemen. Bestuurders die niet besturen en/of online helemaal kapot gemaakt worden als ze iets opvallends zeggen. Je kijkt het liefst helemaal geen nieuws of actualiteiten meer. En als je toch kijkt, hoor je zelden iets wat hout snijdt.

Komt het goed? Met die vraag in m'n achterhoofd bladerde ik voor deze Jesajapreek wat in het boek *De Profeten* van Abraham Joshua Heschel. De Profeten, dat is voor mij zo'n boek wat niet zegt wat je zelf al vindt, maar wat je verder helpt en aan het denken zet. Heschel legt de vinger op de zere plek en spreekt me met gelovig, rechtvaardig en deskundig gezag tegen. Heschel is zelf een profeet.

Wie is deze Heschel?

Abraham Heschel werd in 1907 in Warschau geboren in een joodse rabbijnenfamilie. Hij studeerde in Berlijn, en in 1936 verscheen in Polen zijn proefschrift: 'het profetische bewustzijn.' Hier zie je al zijn fascinatie voor de profeten. In het Europa van Hitler-Duitsland is geen plek voor Heschel. Hij vlucht en komt in maart 1940 in de Verenigde Staten aan. Hij wordt hoogleraar in New York – joodse ethiek en mystiek – en zet zich in voor de rechten van Afro-Amerikanen. In 1965 loopt hij met Martin Luther King mee met de beroemde mars van Selma naar Montgomery. Het boek 'De Profeten' verschijnt in 1962. Heschel draagt in zijn levensloop dus verschrikkelijke gebeurtenissen met zich mee. Dat voel je als je in zijn boek leest. Er zit een grote betrokkenheid in. Heschel is een intens gelovig mens met diep ontzag voor God. En – om het met woorden van Jezus te zeggen - hij hongert en dorst naar gerechtigheid.

Komt het goed? was de vraag.

Sommige mensen zeggen: Het einde van de wereld komt eraan. Het is toch al voorspeld in de bijbel? Ik weet nooit zo goed wat ik dan moet zeggen. Ergens geloof ik het niet, maar dat is geen krachtige reactie. Heschel zegt: *De geschiedenis is een nachtmerrie. Het zou godslasterlijk zijn om te geloven dat wat we zien het einde betekent van Gods schepping.* Dus hij zegt: Ja, de situatie is verschrikkelijk. Maar dan moet je niet denken dat Gods schepping nu verloren gaat. Daarmee beledig je God! Je zondigt tegen God als je veronderstelt dat Hij zijn schepping prijs geeft aan verwoesting. God laat het werk van zijn handen niet los.

Soms – als ik zie wat er allemaal mis gaat - denk ik ook: ‘Het kwaad is er nu eenmaal en het zal wel altijd zo blijven.’ Ook dan vind ik Heshel tegenover me. Hij zegt: *Accepteren dat het kwaad nu eenmaal onvermijdelijk of onuitroeibaar is is op zichzelf een kwaad.* Au! Als je je neerlegt bij het kwaad, ben je niet een weldenkend mens maar medeplichtig aan het kwaad. Zodra je zegt dat het nu eenmaal zo is, hoef je er ook niet meer tegen te strijden. En dat is niet wat God van ons vraagt.

Zelf je best gaan doen dan maar? Oog hebben voor kleine stappen die het leven voor mensen iets beter maken? Ook daar zegt Heshel wat over – hij wordt iets minder scherp -: *Anderen zijn misschien tevreden met een verbetering, de profeten houden vast aan verlossing.* Vasthouden aan verlossing. Dat is wat de profeten doen. Verlossing, voor minder doen ze het niet. Dus: ja het komt goed!!!!

En Heshel zegt daar dan achteraan: *Het is een schande zoals mensen zich gedragen, dat kan maar niet altijd doorgaan. De profeten veroordelen en beloven.*

Dat zien we ook in het visioen van Jesaja wat we vandaag lezen. Er komt verlossing! God zal verlossing geven. Dat wordt ons beloofd. Komt het goed? Ja! Zo waar de HEER die hemel en aarde gemaakt heeft en zijn volk uit de slavernij van Egypte bevrijdde, zo waar die HEER leeft, komt het goed. Maar daartoe moet ook het kwaad veroordeeld en bestreden worden.

Eerst over de belofte: Jesaja houdt ons een hoopvolle toekomst voor.

Een feestmaal voor alle volken

Al die mensen van over de hele wereld bij elkaar, maakt niet uit wat voor taal ze spreken, hoe ze eruit zien, waar ze vandaan komen. Allemaal worden ze verwend met een prachtig feestmaal. De HEER is de gastheer. We zijn allemaal bij Hem te gast. Wat een eer!

God vernietigt de sluier waarmee alle volken bekleed zijn.

Wat is dat voor sluier? Een sluier waardoor ze elkaar niet goed zien, zich verstoppen voor elkaar? Maar misschien ook wel de sluier die je nodig hebt als je God ontmoet. Je kunt niet naar God kijken en in leven blijven. De enkeling die echt die echt dichtbij God kwam in de bijbel omwindt zijn gezicht met een sluier. Stel je voor dat die sluier niet meer nodig is en je God ziet van aangezicht tot aangezicht!?

God vernietigt de dood.

Onvoorstelbaar dat er geen dood meer is. Niet meer dat wrede afscheid voorgoed. De traan van elk gezicht wordt afgewist.

En de smaad van zijn volk neemt Hij van de aarde weg.

Israël heeft steeds te lijden gehad van de hoon van omliggende volken. Anti-semitisme, haat jegens joodse mensen. Een specifieke vorm van racisme. Zolang dat soort haat bestaat, wat als een gif werkt in mensen en steeds nieuw kwaad veroorzaakt, kan er geen vrede zijn. De belofte is, dat ooit ook dat kwaad wordt uitgeroeid.

Het komt goed! zegt de profeet. Maar het kan alleen maar goed komen als het kwaad wordt vernietigd. Daarom zit er in profetie vaak ook oordeel. Het kwaad moet stoppen.

Jesaja heeft het dan over Moab, Israëls aartsvijand. 'Moab spreidt zijn armen uit om te zwemmen, maar hoe hij ook met zijn armen maait, de HEER laat hem door zijn hoogmoed ten onder gaan.' Moab gaat ten onder. En dat heeft Moab aan zichzelf te danken. Het komt door zijn eigen hoogmoed!

Wij zijn in de kerk beter met de belofte van het goede dan met het aanwijzen en veroordelen van kwaad. Omdat er vroeger te vaak met het vingertje werd gewezen naar mensen die we nu niet zouden veroordelen? Omdat we iedereen willen sparen? Geen ruzie... Omdat we genuanceerd zijn? Of omdat we de hartstocht voor het goede en de connectie met wat in Gods ogen goed is zijn kwijt geraakt? Ik vrees het laatste...

Maar wat nu als we eens echt doordrongen raken van Gods plannen met deze wereld, plannen van vrede, die nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont. Dan kan het toch niet anders dan dat we ons gaan inzetten voor die wereld? Natuurlijk is het koninkrijk iets wat God geeft, maar tegelijk zijn wij zelf aan zet. Wat doe jij om Gods wereld eerlijker en liefdevoller te maken?

Heshel streed met Afro-Amerikanen voor hun burgerrechten. Waar wordt onze strijd lust geprikkeld? Als je leeft met God en de waarden van zijn koninkrijk, waar word je dan uitgedaagd om je stem te laten horen? Voor wie moet jij opkomen? Wat staat jou te doen?

Komt het goed? Dat was de vraag. Ja, zegt de profeet. Het komt goed. Zo waar de HEER leeft en ons geschapen heeft. Het komt goed, maar er moet wel iets veranderen. Je kunt niet blijven hangen in onrecht. Je moet recht zetten wat krom is en doen wat God van je vraagt. Het komt goed, God zelf zal daarvoor zorgen. Hij laat zijn schepping uiteindelijk niet doormodderen. Er komt een dag dat we op zijn berg met alle volken aan tafel gaan voor een feestmaal. Geen dood meer, geen tranen, geen sluier, maar echte blijdschap.

Ooit die grote maaltijd op de berg. En vandaag hier de Maaltijd van de Heer. Teken van de verlossing die God geeft in Jezus Christus. En v voorproefje voor die grote dag. Een maaltijd om ons kracht te geven op onze weg en te blijven geloven en vertrouwen 'het komt goed in Jezus' Naam.'

Amen.